

ტექსტოლოგიური მუშაობა XIX საუკუნის საქართველოში

ირინე არჯევანიძე

*ფილოლოგიის აკადემიური დოქტორი
თბილისის ჰუმანიტარული სასწავლო უნივერსიტეტის
პროფესორი*

საკვანძო სიტყვები: ტექსტოლოგიური მუშაობა, საისტორიო წყაროები

მე-19 საუკუნის 70-იან წლებამდე საგამომცემლო საქმიანობა საქართველოში უაღრესად ნელი ტემპით ვითარდებოდა. თუმცა, ნაციონალური თვითშეგნების ამალვებამ გაზარდა ინტერესი ქართველი ხალხისა საკუთარი ისტორიისადმი, საერთოდ საზოგადოებრივი იდეებისადმი. დაიწყო ლიტერატურული და ისტორიული ძეგლების გამოცემა.

80-იანი წლების დასასრულს დაარსდა „ქართველთა გამომცემელი ამხანაგობა“, რომლის მიზანს შეადგენდა თანამედროვე და ძველი ქართული მწერლობის ძეგლების გამოცემა და პოპულარიზაცია.

მე-19 საუკუნის ქართველ ტექსტოლოგთა შორის განსაკუთრებული ადგილი უჭირავს პეტერბურგის უნივერსიტეტის პროფესორს დავით ჩუბინაშვილს, პეტრე უმიკაშვილს, რომელიც თავად აგროვებდა ხელნაწერებს, ერთმანეთთან ადარებდა მათ, არჩევდა სრულ, საიმედო ტექსტს, ურთავდა ბიოგრაფიებსა და შენიშვნებს.

მე-19 საუკუნეში დაიწყო საისტორიო ძეგლების გამოცემაც, რომელიც ივ.ჯავახიშვილის აზრით „შედარებით უკეთეს მდგომარეობაში“ იყო ვიდრე ძველი ქართული მწერლობის ძეგლების გამოცემის საქმე. ე.თაყაიშვილის მნიშვნელოვანმა შრომებმა ქართულ საისტორიო მწერლობას დიდი სამსახური გაუწია და მკითხველს თუ მკვლევარს საშუალება მისცა ქართული საისტორიო წყაროები შეესწავლა.